

prøve Uholdbarheden af sit Standpunkt ved at tænke sig, at Nogen paastod, at i det Mindste hvor der var en lærd Skole i en By, var det alle Børnenes Ret at blive underviste i den lærde Skole. Man vilde da kunne bruge hele det ærede Medlems Betragtningssmaade til Støtte for den Sætning. — Til Udvalgsflertallets § 7 har et æret Medlem for 2den Kreds (Schlegel) stillet et Vædringsforslag, som jeg maa fraraade. Jeg anser det nemlig for rigtigt og nødvendigt navnlig af Hensyn til Alderstillagene at fastholde denne Regel, at, dersom der er Spørgsmaal om Opretelse af nye Forstelkererembeder, Afgjørelsen da bliver henlagt til Ministeriet. — De øvrige Vædringsforslag ere af mindre væsentlig Betydning, og jeg skal derfor ikke opholde mig nærmere derved. Jeg skal kun slutte mine Udtalelser angaaende dette Uffnit med at udtale en Tilfredshed med, at der paa dette Hovedpunkt har fundet en saa væsentlig Overensstemmelse Sted mellem det ærede Udvalgs Flertal og Lovforslaget.

C. Rasmussen: Det er angaaende Udvalgets Flertals Vædringsforslag, jeg skal tillade mig enkelte Bemærkninger. Jeg skal da først tillade mig at omtale Forslaget til § 6., hvor der staar: „Ved Forfokolerne kunne Lærere og Lærere antages, uden at have underkastet sig nogen af de anordnede Examiner, naar vedkommende Skoleinspektør enten i Følge foreliggende Vidnesbyrd eller efter foretagen Prøve erklærer dem stikede hertil“. Det forekommer mig, at det til Forfokolerne ikke var nødvendigt, at Skoleinspektøren — for saa vidt det overhoved er nødvendigt at have disse Skoleinspektører — skulde give sit Samtykke dertil. Jeg tror, det kunde være nok, om Kommunalbestyrelsen, eller Sogneraadet kalder man det, tilligemed Skolekommissionen havde den fornødne Bemyndigelse til at antage Lærere eller Lærere i Forfokolerne. I § 4. staar, hvor lang Tid disse Børn skulle undervises i Forfokolen. Tiden er ansat til 2 a 3 Timer daglig og i Sommermaanederne 3 a 4 Timer. Det kunde maaste være meget heldigt med den daglige Undervisning, men i Serbeleshed maa jeg lægge Vægt paa, at Skolen bliver delt i 2 Klasser. Det er jo en given Sag, at disse Børn ere meget forskellige med Hensyn til den Smule Undervisning, de have faaet; maaste nogle af dem allerede kunne læse, og maaste andre ikke en Gang kjende Bogstaverne. Jeg tror, som sagt, at det vilde være heldigt, at Skolen blev delt i 2 Klasser, som det ogsaa er udtalt i § 5.; men for saa vidt dette bliver Tilfældet, forekommer det mig, at det vilde være rettest, at Tiden til Skolegangen blev udvidet noget, og at man til Gjengæld indførte Hverandendagsundervisning. Det er ikke Spørg for Børn, der skulle gaa en lang Vej ved Vintertid i slet Veir og slet Føre, det er ikke nemt for dem hver Dag at skulle søge Skolen. Det synes

mig, at det vilde være bedre, om man bestemte Skolegangen til hveranden Dag og saa delte Skolen i 2 Klasser. Det er jo dog vistnok saaledes, i alt Fald maa man forudsætte det, at Forældrene ogsaa tage sig af deres Børns Undervisning. — Med Hensyn til § 6. angaaende Kommuneskolerne, da er det ligeledes min Betragtning, at det ubetinget vilde være rigtigt at indrette dem til Hverandendagskoler og saa ansætte en længere Undervisningstid for hver Dag, Skoleundervisningen foregaar. — Der har været lagt saa megen Vægt paa den Fortjeneste, Forældrene kunne staa sig ved deres Børn, naar de holde dem borte fra Skolen i Sommermaanederne. I denne Henseende kan jeg nærmest slutte mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem her lige overfor (Sørensen); men det forekommer mig, at der kunde raades Bod derpaa, naar der blev givet Hverandendagsundervisning, det vil sige, naar Skolen blev delt i 2 Klasser, og den ene Klasse gik i Skole den ene Dag og den anden den anden Dag. Da kunde de Børn, som skulde yde Fortjeneste til deres Forældre, blive hjemme den halve Tid og være dem behjælpelige med Arbeidet; men dersom de skulde have Tilladelse at gaa bort fra Skolen i Sommermaanederne, tror jeg med det nævnte ærede Medlem, at de for en stor Del vilde glemme, hvad de allerede havde lært. — Med Hensyn til Vædringsforslaget til § 5, hvor der staar anført, at Antallet af Børn ikke maa overstige 40, da kan jeg godt indrømme, at dette Antal af Børn maaste er høit nok, i Serbeleshed i Forfokolerne, hvor der maa anvendes den største Umage for at lære Børnene Begyndelsesgrundene. Hvad derimod angaar Kommuneskolerne, da kan jeg ikke Andet end mene, at det meget godt kunde gaa an at udvide Børneantallet saaledes, at det blev indtil 50; det var jo dog kun Halvdelen af, hvad der i Loven af 1856 er bestemt. Jeg mener, at det er en saa betydelig Indskrænkning af Børneantallet, at det meget let kunde overømmes for en dygtig Lærer at undervise disse Børn; thi det maa dog anses for givet, at, naar Børnene først have gaaet i Forfokolerne, maa de i alt Fald have faaet saa megen Undervisning, at de kunne følge med i den yngste Klasse i den egentlige Skole. Saa længe det nemlig er Tilfældet, at de mindre Børn skulle søge den almindelige Skole, da er det jo ubetinget dem, der optage den meste Tid for Læreren, idet han jo næsten maa være beskæftiget med hver enkelt af dem for at bibringe dem den fornødne Undervisning. Det forekommer mig dog, at det meget godt kunde lade sig gjøre at undervise flere Børn, naar de allerede ere komne til den Alder, at de ere i Kommuneskolerne.

Sørensen: Den høitærede Minister var saa god i sit Svar at stille det klart frem, hvori Melningsforskjellen mellem den høitærede Minister og